

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 12.233
Tarih : 22.03.2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 22/03/2021 14:33
Sayı: E-120.10-0798148
II I I I I I I I I I I I I I I I I

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İklim krizinin etkileri ile de tükenme noktasına gelen doğal kaynaklarımızın korunması, başta Paris İklim Antlaşması olmak üzere gerekli anlaşmaların imzalanması ve uygulanması, yaşanan iklim krizinin, çarpık kentleşmenin, enerji ve madencilik faaliyetlerinin su kaynaklarımıza olan olumsuz etkisinin araştırılması, küresel iklim değişikliğinin en aza indirilmesi, kuraklıkla mücadele ve su kaynaklarının verimli kullanılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması için gereğini arz ve talep ederiz.

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ
İzmir Milletvekili

GEREKÇE

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu giderek büyüyen temiz su sorununa dikkat çekmek, içilebilir su kaynaklarının korunması ve çoğaltılması konusunda somut adımlar atılmasının sağlanmasında teşvik olması amacıyla 22 Mart tarihini "Dünya Su Günü" olarak ilan etmiştir. Su kaynaklarının korunması, savunulması, doğru kullanılması, herkesin hijyenik ve sağlıklı bir suya ulaşım hakkı olduğu uluslararası sözleşmelerce de korunan maddeler arasındadır.

Birleşmiş Milletler (BM) verilerinden derlenen bilgiler küresel ısınmadan kaynaklanan yağış azlığı, aşırı buharlaşma, hızlı tüketim ve kirlilik nedeniyle dünyadaki temiz su kaynaklarının tükendiğini göstermektedir. 2019 yılında BM tarafından hazırlanan Su Raporu'na göre ise Türkiye'nin kuraklığın baş göstereceği ülkelerden biri olacağı ve 2025 yılında ise su sıkıntısı çekeceği belirtilmektedir. Ayrıca; Dünya Sağlık Örgütü verilerinde ise her 90 saniyede bir çocuğun temiz suya erişemediği için yaşamını yitirdiği bildirilmektedir.

DSİ verilerine göre Türkiye'de kişi başına düşen yıllık su miktarı 1519 m³'tür. Bu rakam, Türkiye'nin "su fakiri" bir ülke olduğunu ve su politikalarında ciddi adımlar atılması gerektiğini ortaya koymaktadır. Ülkemizde 25-30 yıl sonra susuzluk ile karşı karşıya kalınacağı, mevcut göllerimizin yüzde 65'inin kuruyup yok olmaya başladığı yayınlanan birçok bilimsel raporlarda da yer almaktadır.

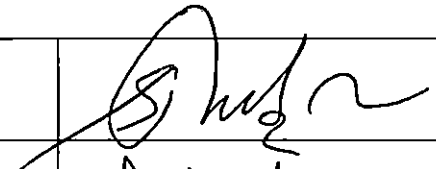
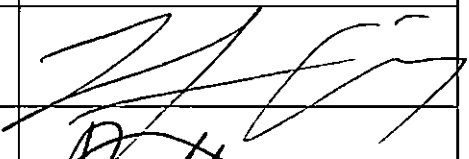
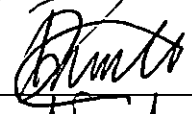
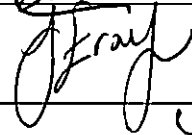
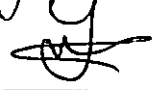
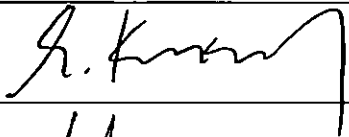
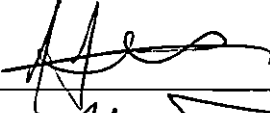
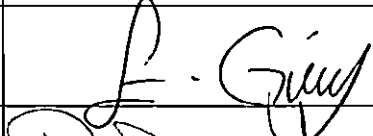
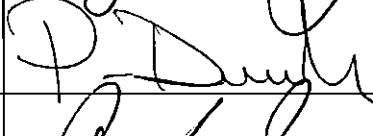
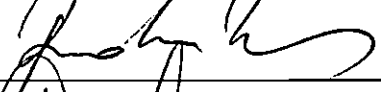
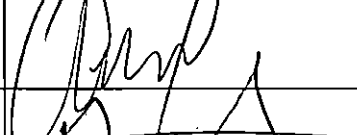
İklim bilimcileri ve araştırmacıları yıllardır iklim değişikliğinin temel etkilerinden birinin 'su döngüsünün bozulması' olduğu konusunda uyarılarda bulunmaktadır. Ancak Türkiye'de ekolojik dengelere ve sistemlere kalıcı zarar veren büyüme odaklı politikalar tüm canlılar için yaşam kaynağı olan su varlıklarını tüketmektedir. Yanlış çevre politikaları sonucunda akarsularımızda kurulan HES'ler ve barajlar gibi uygulamalar nedeniyle yeraltı sularımız kirlenme ve yok olma tehdidi ile karşı karşıya bırakılmaktadır. Hükûmetin Maden Yasası, Mera Yasası, Orman Yasası, Turizmi Teşvik Yasası ile sermayenin lehine düzenlenen ÇED Raporları ve ormanların, sulak alanların, doğal sit alanları ve tarım arazileri ile halkın yaşam alanlarının dahi sanayileşme, madencilik, jeotermal, biyogaz ve benzer tesisler için tahsis edilmek istenmesi, yerli ve yabancı şirketlerin talanına fırsat sağlamıştır. Jeotermal faaliyetlerin, yer altı su kütlelerinde arsenik oranını 300 kata kadar çıkarttığı resmî raporlarda yer almasına rağmen Manisa'da, Aydın'da, İzmir'de yeni JES ruhsatları, Sakarya, Büyük Menderes Nehirlerini besleyen Murat Dağı'nda, Kaz Dağları'nda siyanür ile altın arayan şirketlere izinler verilmeye

devam edilmiş, İstanbul'un en önemli su rezervleri mega projeler ile gözden çıkarılmıştır. Dünyanın en bereketli vadisi olan Gediz Vadisi ile birlikte Manisa Ovası, bölgenin hayat damarı olan Gediz Nehri'nin sanayi tesislerinin bir fosseptik kanalı gibi kullanılması yıllardan beri zehirli atıkları ile kirletmesi sonucu bugün can çekişir hale gelmiştir.

Karadeniz'den Akdeniz'e, Güneydoğu'dan ve Doğu'dan Ege'ye kadar Türkiye'nin tüm bölgelerinde kelepçelenmemiş akarsu bırakmayan hidrolik projelere, yer altı sularını, denizleri ve gölleri kirleten termik ve nükleer gibi enerji projelerine, maden ve taşocaklarına, otoyol, köprü alt geçit ve tünel gibi ulaşım projeleri ile suyun bir kamusal hizmetten çok kâr-zarar anlayışı ile yönetilmesine karşı sağlıkları, yaşam alanları ellerinden alınan yurttaşlarımızın girdiği mücadelelere kolluk kuvveti ile karşılık verilmektedir. Her biri su ve toprak gasplarına neden olan bu projeler su hakkı ihlalleridir.

Doğayı ve suyu bir ekonomik meta olarak gören kanunlar, politikalar ve uygulamalar sosyal-ekolojik yıkımlara yol açmakta, suya erişimde var olan adaletsizliği arttırmakta ve yaşam hakkına tehdit oluşturmaktadır. Yeraltı suları ile birlikte yurttaşların günlük içme suyunun da tehdit altında bulunmasına neden olunmaktadır.

Bilimsel incelemeler göstermektedir ki; Türkiye, su varlıkları yönünden hızla fakirleşmektedir. Doğayla barışık ulusal su politikalarının bir an önce hayata geçirilmesi ve iklim krizi ile yok olan su varlıklarının korunması yönünde su politikaları geliştirilmesi amacıyla acilen bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulması elzemdir.

1	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	
2	SAİT DEDE	HAKKARİ	
3	HABİP EKSİK	IĞDIR	
4	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	
5	OYA ERSOY	İSTANBUL	
6	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
7	EROL KATIRCIOĞLU	İSTANBUL	
8	HÜSEYİN KACMAZ	ŞIRNAK	
9	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	
10	ZEYNEL ÖZEN	İSTANBUL	
11	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
12	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	
13			
14	ŞEVİN GÖSKUN	MUŞ	
15	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	
16	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	
17	PERO DUNDAR	MARDİN	
18	RIDVAN TURAN	MERSİN	
19	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
20	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	